

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2014

Llatí

Sèrie 3

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

☐

OPCIÓ B

☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de quatre exercicis. L'exercici 1 és comú, mentre que els exercicis 2, 3 i 4 estan agrupats en dues opcions (A i B). Feu l'exercici 1, escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i resoleu els tres exercicis de l'opció triada.

---

1. Exercici de traducció

[5 punts]

Feu la versió del text següent:

Moderació d'August. Senzillesa dels seus habitatges

Augustum continentissimum fuisse constat ac sine suspicione ullius uitii. Habitauit primo iuxta Romanum forum in domo quae Calui oratoris fuerat; postea in Palatio aedibus modicis, in quibus porticus breues erant et conclauia sine marmore ullo aut insigni pauimento. Ac per annos quadraginta eodem cubiculo hieme et aestate mansit.

Gai Suetoni. *Vida d'August*, 72

Lèxic (per ordre alfabètic):

Caluus -i: 'Calb' (poeta i orador).

consto, -stiti, — (1a): 'ser conegut', 'ser evident'.

continens, -ntis: 'moderat'.

maneo, mansi, mansum (2a): 'romandre'.

ullus, -a, -um: 'algun, alguna'.

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En la frase «Augustum continentissimum fuisse constat ac sine suspicione ullius uitii», digueu quin tipus d'estructura sintàctica forma *Augustum continentissimum fuisse* i quina funció sintàctica hi fa *Augustum*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Encercleu la lletra de l'opció que correspon a cadascuna de les afirmacions següents.

1. Les ciutats en què s'han trobat restes arqueològiques d'un circ són
  - a) *Barcino* i *Tarraco*.
  - b) *Tarraco*, *Barcino* i *Emerita Augusta*.
  - c) *Tarraco* i *Emerita Augusta*.
  - d) *Ilerda*, *Emporiae* i *Emerita Augusta*.
2. La ciutat que no té aqüeducte és
  - a) *Tarraco*.
  - b) *Emporiae*.
  - c) *Emerita Augusta*.
  - d) *Barcino*.
3. Les ciutats que tenien l'estatut jurídic de colònia són
  - a) *Tarraco*, *Emerita Augusta* i *Barcino*.
  - b) *Ilerda* i *Emporiae*.
  - c) *Emporiae* i *Tarraco*.
  - d) *Emerita Augusta*, *Barcino* i *Ilerda*.
4. La ciutat de fundació més recent és
  - a) *Emerita Augusta*.
  - b) *Emporiae*.
  - c) *Ilerda*.
  - d) *Tarraco*.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Desenvolueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *Els personatges femenins a Miles gloriosus de Plaute*. Digueu-ne els noms i la classe social a què pertanyen; descriviu-ne el caràcter, i expliqueu-ne la participació en la comèdia i la relació que tenen amb els personatges masculins.

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En la frase «[Augustus] habitauit primo iuxta Romanum forum in domo quae Calui oratoris fuerat», digueu quin és l'antecedent de *quae* i justifiqueu la resposta.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Encercleu la lletra de l'opció que correspon a la definició de cadascun dels mots catalans d'origen llatí següents.

1. Rictus.

- a) Persona que per la seva figura ridícula i conducta extravagant és motiu de riota per als altres.
- b) Encarcament que sobrevé a un cadàver poc després de la mort i que desapareix en començar el procés de descomposició.
- c) Malaltia aguda ocasionada per una alteració de la circulació de la sang al cervell.
- d) Obertura de la boca, produïda per la contracció dels músculs de la cara, que dóna l'aspecte d'un riure forçat.

2. Accèssit.

- a) En un certamen científic, literari o artístic, recompensa immediatament inferior al premi.
- b) Possibilitat de disposar de la informació continguda en una memòria o un fitxer.
- c) Esdeveniment casual que comporta un dany per a les persones o les coses.
- d) Augment o aparició bruscos d'un fenomen morbós, periòdic o no, com la tos, la febre o l'agressivitat.

3. Maremàgnum.

- a) Llibret o quadern on apuntem el que ens cal recordar.
- b) Gran confusió.
- c) Centre comercial de grans dimensions.
- d) El grau més alt al qual arriba alguna cosa.

4. Esnob.

- a) Persona presumptuosa, amant de cridar l'atenció i de fer el que no li correspon.
- b) Persona amatent a acollir tota novetat, pel sol fet que adoptar-la li sembla un senyal de distinció, de bon gust, etcètera.
- c) Persona sagaç, astuta, hàbil per a aconseguir el que pretén.
- d) Individu que es glorieja de valent, de fets o de qualitats reals o suposats.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Desenvolpeu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *El patrimoni romà de Tarragona conservat fora del recinte emmurallat*. Descriviu i expliqueu la funció dels edificis, els monuments i els recintes que els romans van construir fora de les muralles de Tarragona i en el territori que envoltava la ciutat.

Etiqueta del corrector/a

--

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

--

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2014

Llatí

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

☐

OPCIÓ B

☐

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de quatre exercicis. L'exercici 1 és comú, mentre que els exercicis 2, 3 i 4 estan agrupats en dues opcions (A i B). Feu l'exercici 1, escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i resoleu els tres exercicis de l'opció triada.

---

1. Exercici de traducció

[5 punts]

Feu la versió del text següent:

August dormia poc

Augustus post cibum meridianum uestitus calciatusque paulisper conquiescebat, opposita ad oculos manu. A cena in lecticulam lucubratoriam se recipiebat; ibi ad multam noctem permanebat. In lectum deinde transgressus, non amplius quam septem horas dormiebat ac eas non continuas sed in illo temporis spatio ter aut quater expergiscebatur.

Gai Suetoni. *Vida d'August*, 78

Lèxic (per ordre alfabètic):

a (preposició): 'després de'.

lucubratorius, -a, -um: 'de treball'.

transgredior, -gressus sum (3a deponent): 'traslladar-se'.

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En el text hi ha l'estructura sintàctica *opposita ad oculos manu*. Digueu el nom que rep i analitzeu-ne sintàcticament els elements.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Encercleu la lletra de l'opció que correspon a cadascuna de les abreviatures llatines següents.

1. <i>p. m.</i>	2. <i>v.</i>
a) <i>post mortem</i>	a) <i>viceversa</i>
b) <i>post meridiem</i>	b) <i>verbi gratia</i>
c) <i>per me</i>	c) <i>versus</i>
d) <i>post mail</i>	d) <i>vide</i>
3. <i>cf.</i>	4. <i>i. e.</i>
a) <i>confer</i>	a) <i>in extenso</i>
b) <i>cum facto</i>	b) <i>in errore</i>
c) <i>fortuna causa</i>	c) <i>id est</i>
d) <i>cor flagrans</i>	d) <i>inter eos</i>

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es parla d'un autor de la literatura llatina. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), identifiqueu l'autor de qui es parla i doneu-ne les dades biogràfiques principals; especifiqueu el títol de l'obra a què fa referència el text i el gènere literari a què pertany; expliqueu en dues o tres línies l'essència de l'argument i digueu el nom dels protagonistes principals. Finalment, comenteu les frases destacades en negreta «he cantat pasturatges, conreus i cabdills» i «així va impedir que Troia cremés per segona vegada».

Als cinquanta-dos anys va decidir retirar-se a Grècia per acabar de donar els darrers retocs a la seva obra. Durant el viatge es va trobar August a Atenes, que tornava a Roma, i va decidir acompanyar-lo. Mentre visitava la ciutat de Mègara, va caure malalt; no va voler ajornar el viatge de tornada per mar, de manera que va morir al cap de pocs dies d'haver desembarcat a Bríndisi. Els seus ossos, traslladats a Nàpols, foren enterrats en un túmul amb l'epitafi següent: «Màntua em va veure néixer, els calabresos m'han arrabassat del món, ara Partènope em guarda; **he cantat pasturatges, conreus i cabdills**». Va deixar a Mecenes una dotzena part dels seus béns. Havia donat instruccions a Vari i Tucça de cremar la seva obra, si li succeïa res abans d'acabar-la. August no ho va permetre, i **així va impedir que Troia cremés per segona vegada**.

(Eli Donat)

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En el text hi ha l'estructura sintàctica *in lectum deinde transgressus*. Digueu quin nom rep i amb quin mot concorda *transgressus*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; si la resposta és incorrecta, no hi haurà cap descompte.]

Associeu cadascun dels fragments següents a un dels temes cabdals de la poesia d'Horaci i escriviu-lo en l'espai en blanc que correspon en cada cas. Fixeu-vos sobretot en els mots destacats en negreta.

Tots som emmenats al mateix lloc;
se sacseja dins l'urna la bola de cadascú
i, més aviat o més tard, en sortirà
i ens farà pujar a la barca **cap a l'etern exili.**

HORACI. *Odes*, 2, 3

1. _____

Detesto, minyó, els costums luxosos
i em desplauen les garlandes cares;
deixa de cercar en quin indret s'amaguen les
roses tardanes.

HORACI. *Odes*, 1, 38

2. _____

Acabo un monument més ferm que el bronze,
més alterós que les reials piràmides;
ni la pluja voraç ni amb tot son ímpetu
l'aquiló no en faran tristes ruïnes
ni els anys seguits ni temps i temps que passi.

HORACI. *Odes*, 3, 30

3. _____

Tingues seny [Leucònoe]: filtra els teus vins
i, ja que la vida és breu, escurça la llarga esperança.
Mentre parlem, haurà fugit envejós el temps;
gaudeix del dia d'avui i no confiïs gens en el de demà.

HORACI. *Odes*, 1, 11

4. _____

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Desenvolueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *Els àmbits caldejats de les termes romanes*. Anomeneu les sales caldejades, descriu-les i expliqueu-ne la funció; expliqueu com s'aconseguia escalfar-les; esmenteu tres ciutats romanes de Catalunya que conservin restes d'edificis termals públics, i expliqueu-ne la funció en la vida d'una ciutat romana.

Etiqueta del corrector/a

--

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

--

Institut
d'Estudis
Catalans